

Climate Obstruction NL & KIN werkgroep 'Welke tegenwerkende krachten staan de klimaattransitie in de weg'

Agenda

- **Ons netwerk van Climate Obstruction NL**
- **Wat is klimaatobstructie?**
- **Patronen van desinformatie**
- **Weerbaarheid vergroten tegen desinformatie**
- **Windenergie-casussen**

Desinformatie in het vizier ...

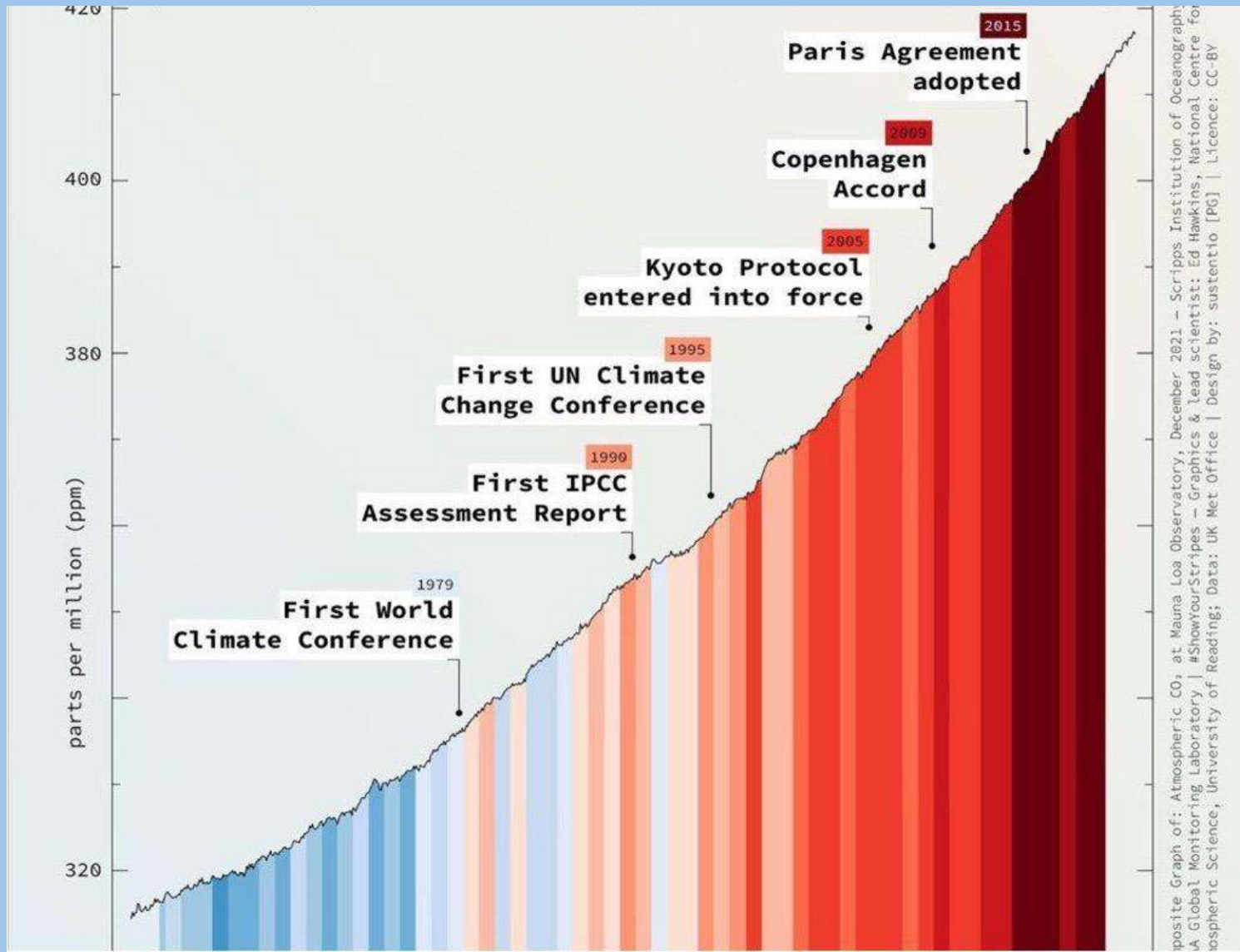
FEIT (inhoud)

MYTHER

FEIT (proces)

Wat is klimaatobstructie?

Wat is klimaatobstructie?

Klimaatobstructie is een verzamelterm voor **alles wat de aanpak van klimaatverandering tegenhoudt of vertraagt.**

Klimaatobstructie: Het blokkeren of vertragen van klimaatbeleid dat in overeenstemming is met de huidige wetenschappelijke consensus over wat nodig is om gevaarlijke, door mensen veroorzaakte verstoring, van het klimaatsysteem te voorkomen.

Naar: Brulle, R. J., Roberts, J. T., & Spencer, M. C. (Eds.). (2024). *Climate Obstruction across Europe*. Oxford University Press.

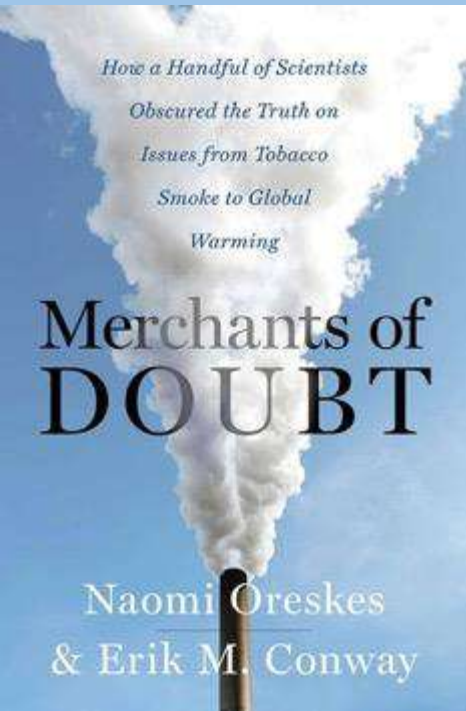
SG

Wat is klimaatobstructie?

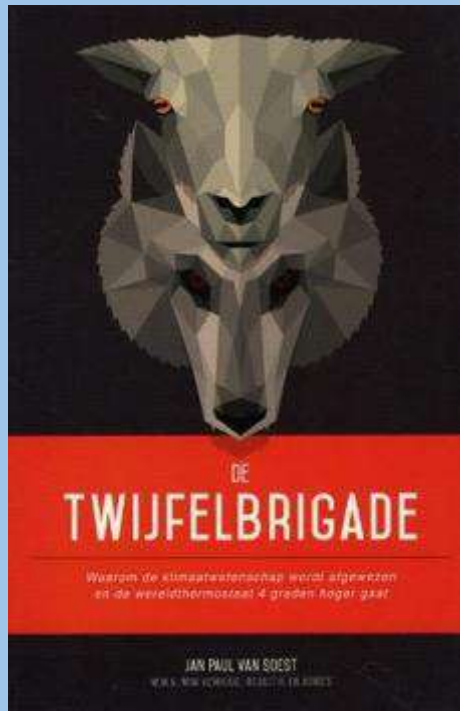
Klimaatobstructie is een verzamelterm voor **alles wat de aanpak van klimaatverandering tegenhoudt of vertraagt.**

- Ontkennen van klimaatverandering
- Desinformatie
- Het zaaien van twijfel ('just asking questions')
- Misleidende groene beloften (greenwashing)
- Lobbyen voor of juist tegen strengere regels
- Politieke of maatschappelijke structuren die effectieve klimaatactie in de weg staan.

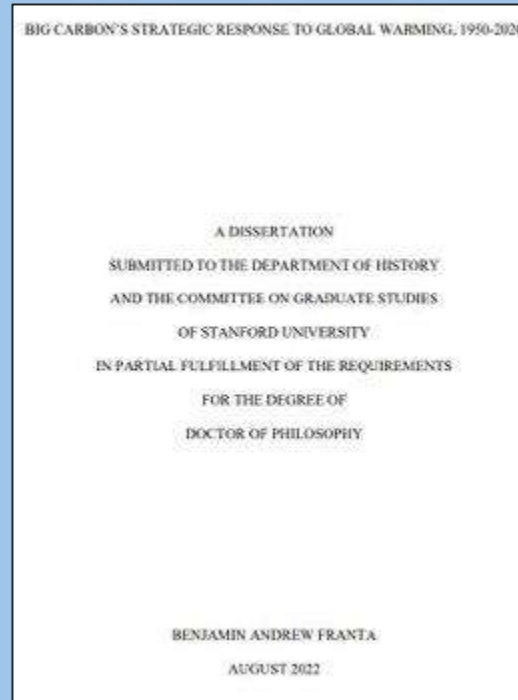
Groeiende aandacht voor klimaatobstructie

2010

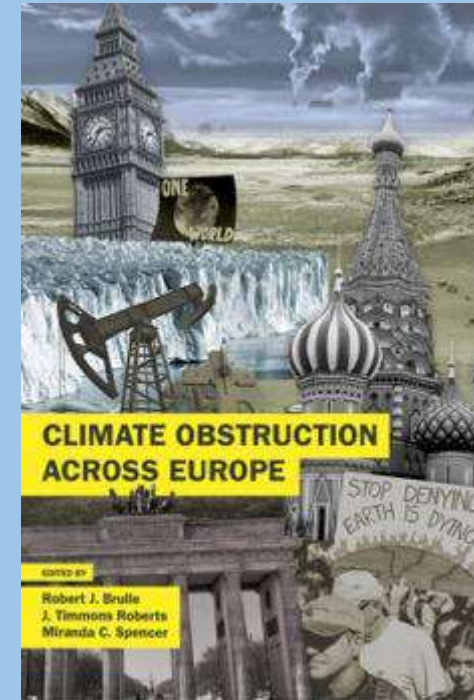
2014

2022

2024

2024

“If you can’t hide or destroy the truth, surround it with bullshit.”

nature

Explore content ▾ About the journal ▾ Publish with us ▾ Subscribe

[nature](#) > [comment](#) > article

COMMENT | 05 June 2024

Misinformation poses a bigger threat to democracy than you might think

In today’s polarized political climate, researchers who combat mistruths have come under attack and been labelled as unelected arbiters of truth. But the fight against misinformation is valid, warranted and urgently required.

By [Ullrich Ecker](#) , [Jon Roozenbeek](#), [Sander van der Linden](#), [Li Qian Tay](#), [John Cook](#), [Naomi Oreskes](#) & [Stephan Lewandowsky](#)

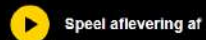

Ons netwerk: Climate Obstruction NL

Hoe lobbyisten het klimaatbeleid beïnvloeden

Duurzaam • 2 dec 2024 • 22 minuten

Of luister de podcast via:

Over de aflevering

Misinformatie, vertragingstactieken en greenwashing. Journalisten, wetenschappers en NGO-leden die hier onderzoek naar doen, hebben zich verenigd in een nieuw netwerk: ClimateObstructionNL.

Climate Obstruction NL

Climate Obstruction NL faciliteert de **uitwisseling van kennis over klimaatobstructie** tussen onderzoekers en de verspreiding ervan naar andere stakeholders in Nederland.

Een belangrijke focus voor 2025:

- ◆ **Beleidsmakers, journalisten en NGO's voorzien van kennis om klimaatobstructie beter te herkennen, te begrijpen en de weerbaarheid te vergroten**

Patronen van desinformatie en hoe ermee om te gaan

Misinformatie en desinformatie: handige definities

- ❖ Misinformatie kan schade aanrichten
- ❖ Misinformatie blijft makkelijk hangen.
- ❖ Voorkom waar mogelijk dat misinformatie blijft hangen.
- ❖ Debunk vaak en goed

Definities

Misinformatie: Foutieve informatie die wordt verspreid, ongeacht of het de bedoeling is om te misleiden of niet.

Desinformatie: Misinformatie die opzettelijk wordt verspreid om te misleiden.

Nepnieuws: Foutieve informatie, vaak op sensatie gericht, die de inhoud van nieuwsmedia nabootst.

Blijvend beïnvloedingseffect: Het gecontinueerde vertrouwen van mensen in onjuiste informatie in zowel hun denken als argumentatie, ook nadat ze de werkelijke feiten gepresenteerd kregen.

Illusoire waarheidseffect: Vaak gehoorde informatie wordt eerder als juist beschouwd dan nieuwe informatie omdat het vertrouwd is geworden.

Klimaatdesinformatie is zo oud als de klimaatwetenschap zelf

1

Het wordt
warmer

2

Het ligt
aan ons

3

We weten
het zeker

4

Het is erg

5

We kunnen er
iets aan doen

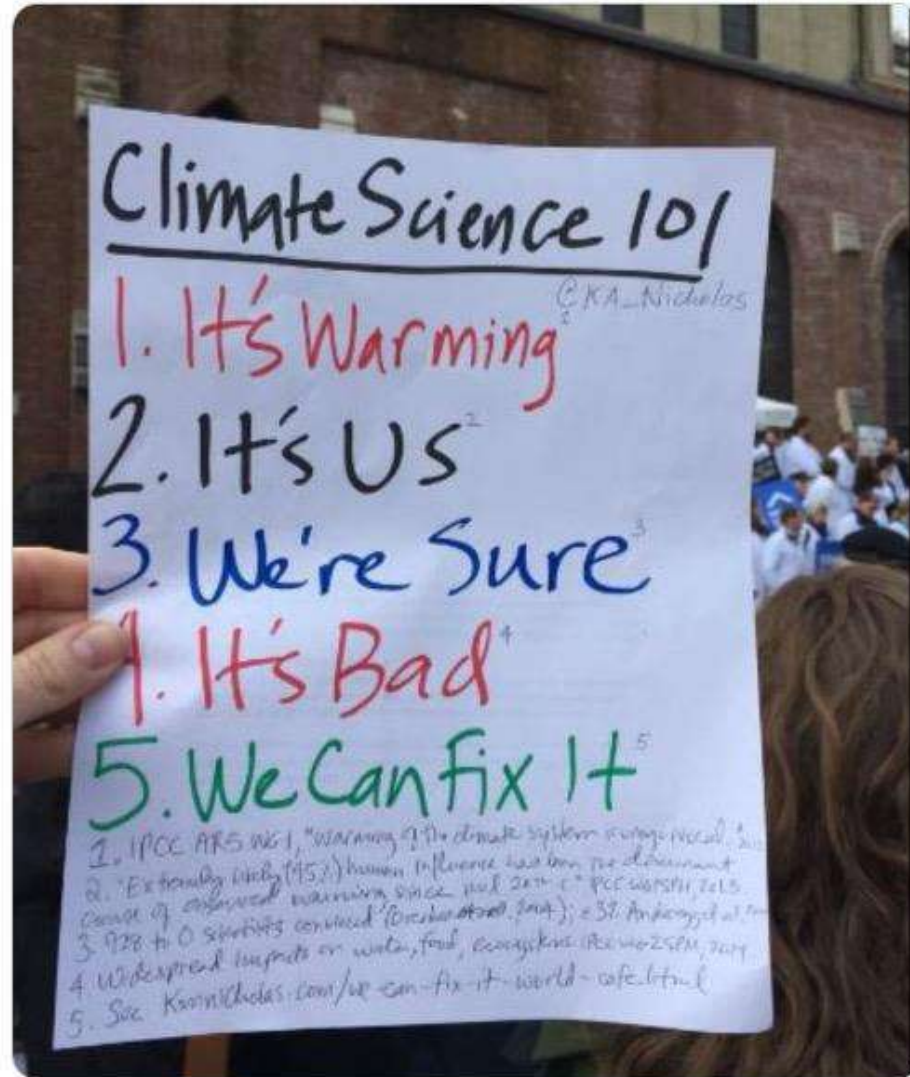

Bill McKibben

@billmckibben

...

When scientists protest, their picket signs have footnotes
[#standupforscience](#)

10:51 PM · Dec 13, 2016 · Twitter Web Client

Climate
Obstruction NL

INHOUDSPATRONEN

①

Het wordt
warmer

②

Het ligt
aan ons

③

We weten
het zeker

④

Het is erg

⑤

We kunnen er
iets aan doen

INHOUDSPATRONEN

PROCESPATRONEN

⑥

Cherrypicking

⑦

Complotdenken

⑧

Drogredenen

⑨

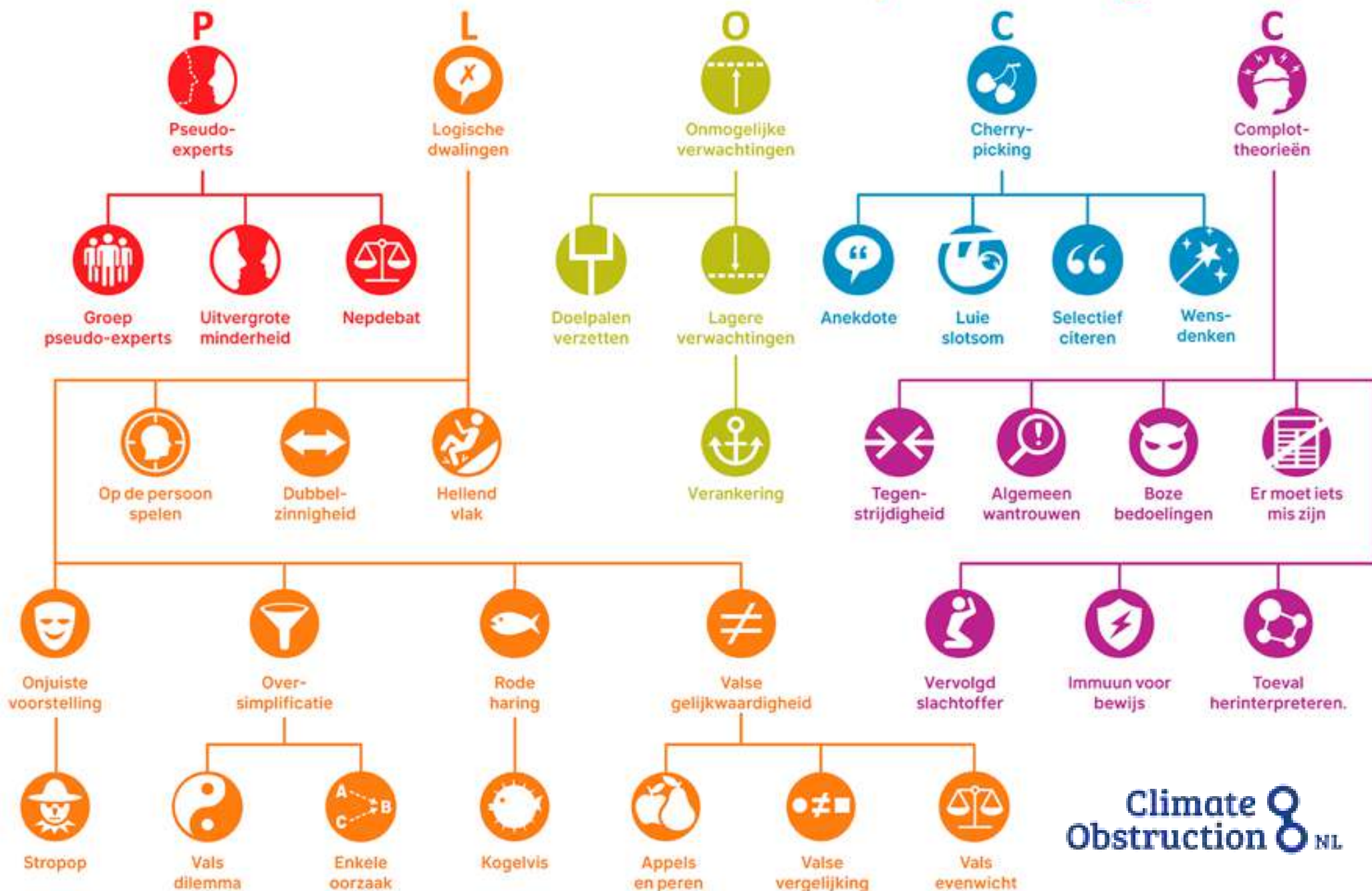
Pseudo-experts
boven echte
experts

⑩

Onrealistische
verwachtingen
van wetenschap

PROCESPATRONEN

Technieken van wetenschapsontkenning

Inhouds-
patronen^a

1

Het wordt
warmer

2

Het ligt
aan ons

3

We weten
het zeker

4

Het is erg

5

We kunnen er
iets aan doen

Inhouds-
patronen^a

Proces-
patronen^b

6

Cherrypicking

7

Complotdenken

8

Drogredenen

9

Pseudo-experts
boven echte
experts

10

Onrealistische
verwachtingen
van wetenschap

Proces-
patronen^b

Vertragings-
tactieken^c

11

Verant-
woordelijkheid
afschuiven

12

Opgeven

13

Nadelen
benadrukken

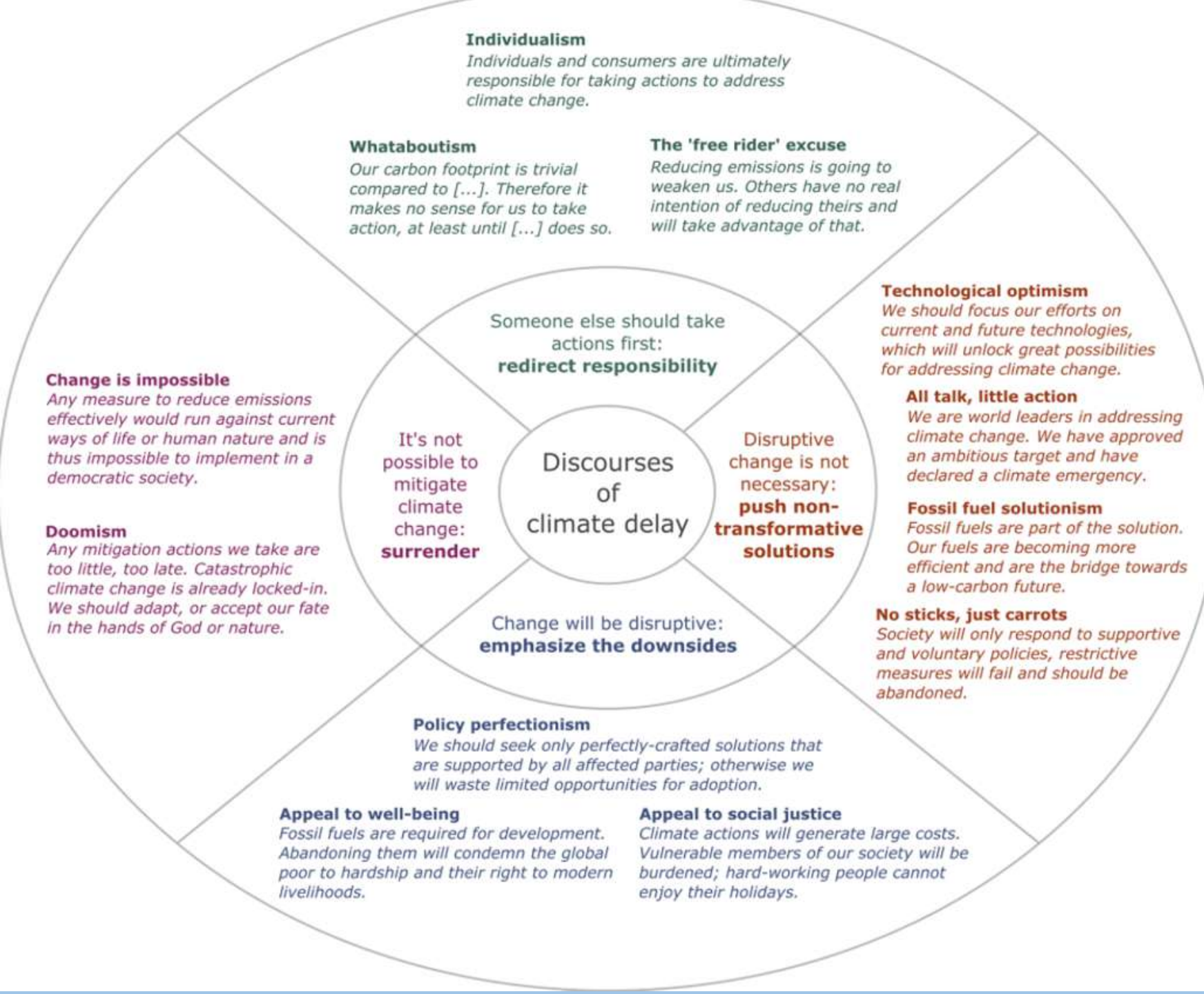
14

Ineffectieve
maatregelen
promoten

15

Moodsplaining^d

Vertragings-
tactieken^c

**Discourses
of
climate delay**

Change is impossible

Any measure to reduce emissions effectively would run against current ways of life or human nature and is thus impossible to implement in a democratic society.

Doomism

Any mitigation actions we take are too little, too late. Catastrophic climate change is already locked-in. We should adapt, or accept our fate in the hands of God or nature.

It's not possible to mitigate climate change: surrender

Disruptive change is not necessary: push non-transformative solutions

All talk, little action

We are world leaders in addressing climate change. We have an ambitious target and have declared a climate emergency.

Fossil fuel solutionism

Fossil fuels are part of the solution. Our fuels are becoming more efficient and are the bridge to a low-carbon future.

No sticks, just carrots

Society will only respond to supply-side and voluntary policies, restrictive measures will fail and should be abandoned.

Change will be disruptive: emphasize the downsides

Policy perfectionism

We should seek only perfectly-crafted solutions that are supported by all affected parties; otherwise we will waste limited opportunities for adoption.

Appeal to well-being

Fossil fuels are required for development. Abandoning them will condemn the global poor to hardship and their right to modern livelihoods.

Appeal to social justice

Climate actions will generate large costs. Vulnerable members of our society will be burdened; hard-working people cannot enjoy their holidays.

THINKING,
FAST AND SLOW

DANIEL
KAHNEMAN

WINNER OF THE NOBEL PRIZE IN ECONOMICS

READ BY PATRICK EGAN • AN UNABRIDGED PRODUCTION

DANIEL

KAHNEMAN

Systeem 1

Systeem 2

Systeem 1

intuïtief
associatief

automatisch
reflexmatig

**Consumeert
weinig
energie**

Systeem 2

rationeel

logisch
beredenerend

**Consumeert
veel energie**

Kokerillusie

- **What You See Is All There Is** (WYSIATI) beschrijft de menselijke neiging om met grote zekerheid conclusies te trekken op basis van heel beperkte beschikbaarheid aan data.
- In discussies kan alle aandacht naar een deelaspect gaan.
- Systeem 2 kan niet goed multi-taken.

Negativiteitsreflex

Mensen hebben vaak de neiging om vooral te reageren op (des)informatie waar ze het niet mee eens zijn.

- Hiermee kun je er ongewild aan bijdragen aan deze (des)informatie centraal komt te staan.
- Weerleg bij voorkeur alleen als aan twee criteria wordt voldaan:
 - De informatie is feitelijk onjuist
 - De informatie is belangrijk voor het gevoerde gesprek

Belang van in- en uitzoomen

- ❖ Hou de regie vast
- ❖ Prebunk waar kan, debunk waar nodig
- ❖ Maak zorgen of geschilpunten expliciet
- ❖ Sturende vragen, verticale vragen, brugzinnen

Beleidskompas

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

1. Wat is het probleem?

2. Wat is het beoogde doel?

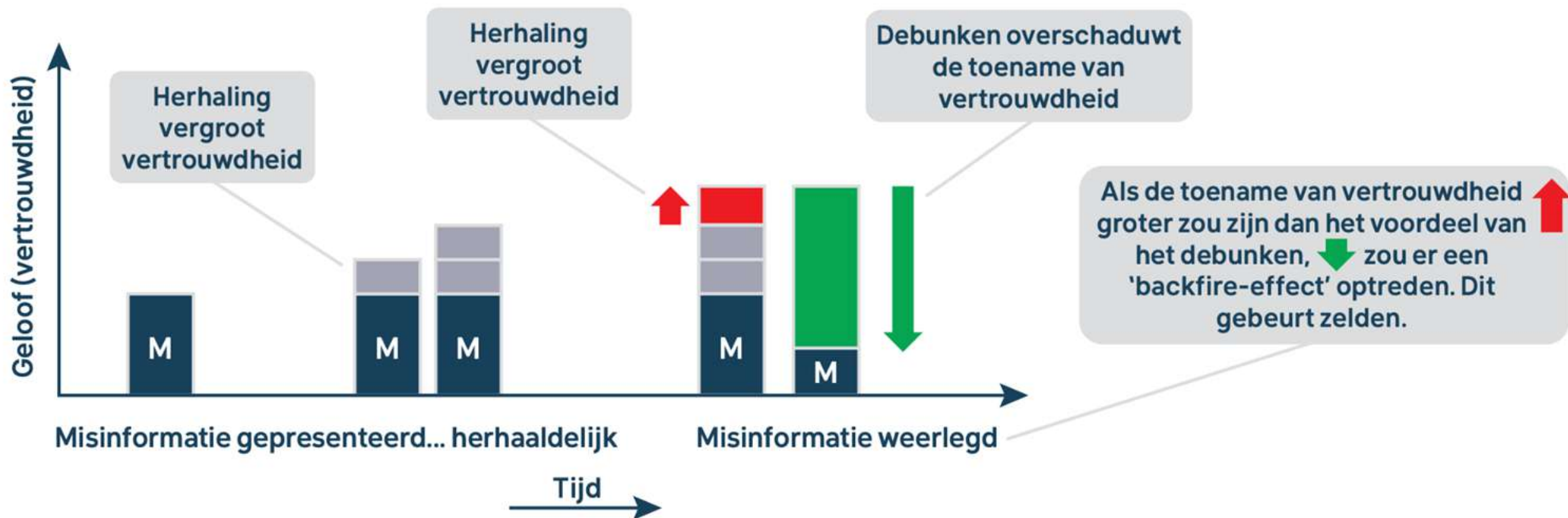
3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

4. Wat zijn de gevolgen van deze opties?

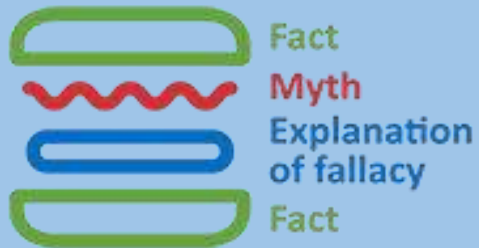
5. Wat is de voorkeursoptie?

Debunken ondanks alles toch de moeite waard

Techniek voor prebunken en debunken: truth sandwich

FEIT

Begin met het feit als dat duidelijk en kernachtig is en makkelijk blijft hangen – houd het eenvoudig, concreet en aannemelijk. Het moet 'passen' bij het verhaal.

WAARSCHUW VOOR DE MYTHE

Waarschuw vooraf dat je misinformatie gaat benoemen... vermeld de mythe maar één keer.

LEG DE DROGRENERING UIT

Leg uit hoe de misinformatie misleidt.

FEIT

Eindig door het feit te bekrachtigen – indien mogelijk meerdere keren. Zorg ervoor dat het een alternatieve causale verklaring biedt.

Weerbaarheid tegen desinformatie vergroten

- ❖ Herken patronen van desinformatie
- ❖ Waarschuw
- ❖ Deel/herhaal betrouwbare info
- ❖ Gebruik veel consensuscommunicatie
- ❖ Debunk vaak en goed
- ❖ Gebruik een boodschapper die wordt vertrouwd
- ❖ Breng bronnen van desinformatie met persoonlijke belangen in diskrediet

Een paar casussen

Annotatie brief Gommers

Truth sandwich al toegepast?

Oefening

WIND WIKI

Hier maken artsen het medisch onderzoek naar windturbines voor iedereen toegankelijk

Huidige situatie

Ernstige hinderklachten bij alle Nederlandse windparken met hoge turbines: klachten van omwonenden worden via verschillende routes geframed:

1. mensen zijn Nimby's (egoïstisch – wil je niet zijn).
2. wanneer je er niet aan verdient heb je meer last: optuigen participatiebeleid.
3. wanneer je hebt meegepraat heb je minder hinder: optuigen quasi-inspraakronden, het meepraat-vinkje.
4. 'Het is maar hinder' of 'alles is binnen de norm'.⁵

Feitelijke tekortkomingen Lden: (voor uitgebreidere toelichting lees)⁶

- Het akoestisch meet- en rekenmodel van de overheid (ISO-9613-2) is achterhaald; niet genormeerd boven 30 meter hoogte, niet verder dan 1000 meter, niet bij matige/ harde wind
- Een betekenisvolle berekening van de jaargemiddelde geluidbelasting Lden is daardoor niet mogelijk.⁷
- Lden houdt geen rekening met:
 - (vooral nachtelijke) extremen ten gevolge van variaties in windsnelheden.
 - aanzienlijke seizoenswisselingen.
 - amplitude modulatie (geluidwisselingen, stampend geluid, 'whoosj', het belangrijkste onderdeel van geluidshinder). Deze is binnenshuis waarneembaar tot op 2,4 kilometer gedurende 20% van de tijd - ook tijdens lagere vermogens van 40-85%.⁸
 - laagfrequente overgevoeligheid van het gehoor, ofwel mensen verschillen in gehoorscherppte. LFC vlak boven de gehoorgrens is snel heel storend. Duitse én Nederlandse metingen wijzen op veel LFC op grote afstand. LFG-norm noodzakelijk.
- Huidige bepaling geluidcontouren geven een onacceptabele onderschatting van de, ook nachtelijke hinder. Gevolg: gemeenteraadsleden kijken naar contouren rond turbines in de MER rapportages zonder realiteitswaarde.
- Hogere windturbines zijn niet zachter (zoals de minister verklaart) maar geven ernstiger hinder. Hoogte effecten zitten niet in rekenmethode (en wat je er niet in stopt kan er ook niet uitkomen)

Klacht Wind Wiki bij Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit

“Ik ben het vertrouwen in deze factsheet van de RIVM een beetje verloren.”

Bijeenkomst Risico's Windturbines gemeente Woerden